

SPREGOVORIMO O RASIZMU

“Vsak_a, ki je bil_a prejemnik_ca rasizma, točno začuti, kdaj je določeno ravnanje rasistično – tudi če namena ne more dokazati,” pravi Suzana Dewa, ustanoviteljica Amnesty International Slovenije.

Suzana, tudi sama tarča rasističnega ravnanja, aktivno sodeluje v našem aktualnem projektu zbiranja pričevanj ljudi, ki so doživeli in/ali doživljajo rasizem, etnično profiliranje ali druge oblike diskriminacije.

Pogosto slišimo, da smo kot družba postali preobčutljivi ali da določena ravnanja “niso rasistična”. Toda ljudje, ki rasizem doživljajo, niso postali bolj občutljivi – njihove izkušnje so obstajale od nekdaj. Razlika je v tem, da jih

danes končno lahko delijo in da jih je družba pripravljena poslušati.

Želja po družbi, v kateri nihče ne doživlja poniževanja, izključevanja ali drugačenja zaradi svoje identitete, je temelj naših antirasističnih prizadevanj.

Vabimo vse, ki imate izkušnjo rasizma ali diskriminacije, da jo delite z nami. Pričevanja – anonimno ali pa poimensko, po želji pričevalcev_k – objavljamo na spletnem mestu Amnesty Slovenije.

Verjamemo, da lahko osebne zgodbe pomagajo bolje razumeti razsežnost rasizma v Sloveniji ter spodbudijo spremembe.

V času, ko po svetu naraščata rasizem in skrajne ideologije, je zbiranje teh pričevanj pomembnejše kot kadar koli prej. Vsaka zgodba šteje. Vsak glas prispeva k bolj vključujoči in pravični družbi.

Poskenirajte QR kodo in delite svojo izkušnjo.

KAJ SO NAM LJUDJE Z IZKUŠNJO RASIZMA IN/ALI DISKRIMINACIJE ZAUPALI DOSLEJ?

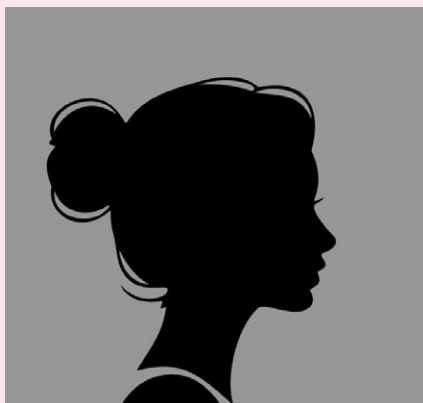
OBJAVLJAMO NEKAJ Poudarkov doslej zbranih pričevanj, celotna si lahko preberete na www.amnesty.si/pricevanja-o-rasizmu-in-diskriminaciji.

IBRAHIM NOUHOUM

Avtor, igralec in humanitariec, ki je v Slovenijo prišel iz Malija, v svojem pričevanju med drugim pove o tem, kako so ga fizično napadli in pretepli zgolj zaradi barve njegove kože.

“Najhuje je bilo, ko so naciji napadli prijatelja in smo se v pretepu znašli še ostali, ki nas je po domofonu med pretepom poklical na pomoč. Do takrat si nismo predstavljali, da te lahko nekdo kar napade, na pragu lastnega doma. Veliko nam je pomenilo, da so se takrat oglasile skupine, ki so želele podpreti Afričane, tudi predsednik države se je oglasil, in Amnesty. Sodnega epiloga pa nikoli ni bilo. Ljudje morajo vedeti, da to boli. Še posebej boli otroka, če čuti, da ni sprejet. To boli.”

JANA*

Bivša svetovalna delavka za Rome opisuje dogajanje na osnovni šoli; nasilje in nadlegovanje, ki ga je doživela sama in tudi romski otroci.

“Ko sva do nje prišli z razredničarko, s katero sva iskali učenca, ki si je nekaj izmislil in pred koncem pouka odšel, ji je razredničarka dejala, da se je ‘Cigan lažniv spet zlagal’. Svetovalna delavka je na to odvrnila, ‘da so to ta ciganska posla’.”

“Ob obiskih naselja so mi starši velikokrat potožili, da se iz njihovih otrok v šoli norčujejo tako učenci, kot zaposleni. Mama enega učenca mi je velikokrat pripovedovala, da otroka ne bo več pošiljala v šolo, saj ga svetovalna delavka ves čas žali pred drugimi, učitelj pa mu govori, da smrdi. Ta otrok je bil res redko v šoli.”

* Ime je izmišljeno, ker je bilo pričevanje oddano anonimno.

DEJAN

V Slovenijo se je z družino preselil kot otrok leta 1981. Rojen je na Šrilanki, po očetu pripada sinhalski, po mami pa srbski narodni skupnosti.

“Leta 2001, natančneje 11. septembra, sem bil sredi pisanja diplomske naloge. ZDA je streslo in niti v sanjal nisem pričakoval, da bom že čez nekaj trenutkov, tisoče kilometrov stran od dogajanja, spet deležen vseh mogočih žaljivk. Znanci so me začeli obsipavati z do tedaj neznanimi žaljivkami, kot so ‘Terorist’, ‘Al-kaida’, ‘Osama’ ter ‘Kje skrivaš bombe?’. Preostalo mi je samo, da pritisnem na gumb ‘ignore’.”

SEKU M. CONDE

Televizijski voditelj in novinar je svojo izkušnjo delil tudi za časopis Nedelo.

“Gre za različne stopnje težav, od tega, da te kdo vpraša, kje si se tako dobro naučil slovensko, do tega, da se kdo za teboj dere n***, črnuh, enkrat pa se je neki pijani tip za nama z očetom drl celo črnogorca. Daš skozi tudi, da te na kakšnem festivalu kdo napade in te potem kolegi branijo.”

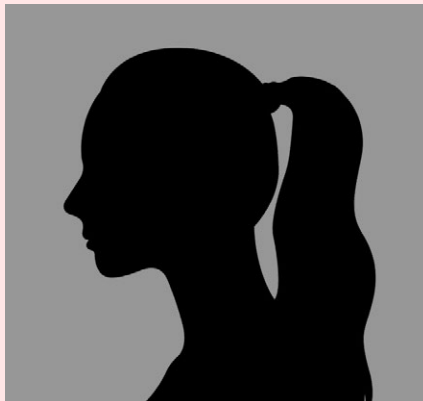

PETER*

Prihaja iz Južnega Sudana. Po poklicu je pastor anglikanske cerkve in v Sloveniji ima status begunca.

“V Sloveniji nisem imel veliko slabih izkušenj. Samo nekaj. Enkrat sem čakal v vrsti na eni izmed državnih institucij, ni važno kateri, narobe sem se postavil v vrsto, pa je ven prišla uradnica in začela pred vsemi kričati: ‘Tukaj je Slovenija, kaj ti ni jasno, tukaj je Slovenija!’ Bil sem zelo osramočen.”

** Ime je izmišljeno, ker je bilo pričevanje oddano anonimno v sodelovanju z Ambasado Rog.*

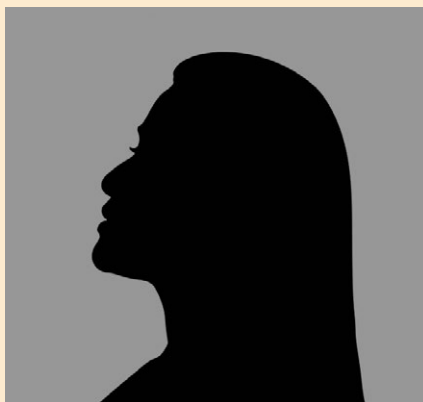

ANA*

Rominja, ki so jo pri 15. letih, brez končane osnovne šole, poslali na zavod za zaposlovanje, do danes pa je niso nikoli poklicali na razgovor za službo.

“Ljudje so različni. Eni so nesramni, ko vidijo, da smo Romi, eni ne. A ponavadi, če kam gremo, rečejo, da krademo – a nismo vsi enaki, to ni res. Nismo vsi Romi enaki. Nismo vsi enaki. A nas vsi dajejo v en koš.”

** Ime je izmišljeno, ker je bilo pričevanje oddano anonimno.*

SANJA*

Prihaja iz Sarajeva, kjer je imela čudovito otroštvo, dokler ga nekega dne niso prekinile bombe in granate, ki so začele padati pred njihovimi očmi. Z družino je ob začetku vojne zbežala v Slovenijo.

“Žalitve so postajale vse hujše. Ker so videli, da me ne prizadene, sem postala ‘zamazana Bosanka’, čeprav sem bila med najbolj urejenimi otroki. Vse sem bila, samo človek ne.”

** Ime je izmišljeno, ker je bilo pričevanje oddano anonimno.*

ZLATKO BOJANOVIĆ

Nekdanji predsednik izvršnega odbora slovenske Amnesty, se je v Slovenijo iz Bosne preselil, ko je imel štiri leta.

“V razredu sem bil edini otrok migrantov. In hitro sem postal ‘Bosan’c’. Beseda, ki je bila izrečena napol mimogrede, napol kot preizkus. Kot da preverjajo, kaj bom naredil, ‘Rekel ti je Bosan’c, a ga ne boš pretepel’. Dolgo nisem razumel, kaj naj bi to pomenilo. Niti zakaj ima ta beseda težo. Ampak hitro sem se naučil pravila: če ti nekdo to reče, je to sramotno in žaljivo ...”

INACIO BINTCHENDE

Do svojega 18. leta je živel v Gvineji Bissau, nato pa se je na študij odpravil v Slovenijo, tedanjo Jugoslavijo.

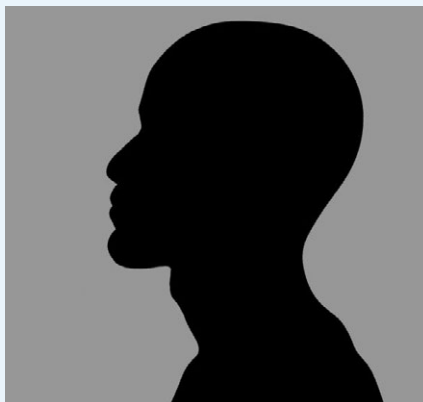
“Veliko mojih kolegov je bilo do leta 2003 napadenih po ulicah Ljubljane. Osebnost sem bil napaden s strani skinheadov na Trubarjevi ulici. Na ulicah Ljubljane in v študentskem naselju sem bil velikokrat ozmerjan s strani znanega skinheada, za njega so vsi vedeli, da ni maral črncev.”

URŠKA BREZNIK

Direktorica nevladne organizacije Pekarna Magdalenske mreže opozarja na sistemski rasizem do Palestincev_k v Sloveniji.

“In ne, ne gre za zapletene birokratske postopke, gre za nekaj hujšega, gre za inherentni rasizem, sistemski in individualni, ki ga do Palestincev (in širše do Arabcev in muslimanov) aktivno kažejo zaposleni na MZEZ in v Vladi RS. To delajo tako z zanemarjanjem svojih nalog in odgovornosti, kakor tudi z neverjetnimi predsodki, ki jih brez sramu javno izražajo. Od zaposlenih na veleposlaništvu in na MZEZ smo v telefonskih pogovorih med drugim lahko slišali izjave, kot so: ‘Palestinci so navajeni težkega življenja’, ‘če pridejo v Slovenijo, bodo tukaj ostali’, ‘da imajo pač smolo’, ‘a varnost naših diplomatov pa vas nič ne skrbi’ ...”

LUKA*

Prihaja iz Burundija, po poklicu je učitelj francoščine, zadnja leta v Burundiju je bil ravnatelj srednje šole. V Sloveniji je zaprosil za mednarodno zaščito.

“Ne morem ravno reči, da je v Sloveniji vse dobro. Policisti nas ves čas preverjajo. Nekajkrat se je že zgodilo, da sem bil na poti v službo, pa so me ustavili policisti, ki pa niso preverili le moje azilne kartice, ampak tudi moje prstne odtise. To je dolgotrajen postopek. Bilo mi je zelo nelagodno in ves čas sem se bal, kaj bo rekel šef, če bom zamudil na delo.”

* Ime je izmišljeno, ker je bilo pričevanje oddano anonimno v sodelovanju z Ambasado Rog.

PETRA GUČEK TOMŠIČ

Mama 12-letne posvojene deklice iz Gane in avtorica knjige Po svoje opisuje rasizem, ki ga doživlja njena hčerka.

“Ko je bila hčerka še v predšolskem obdobju, so nas neznanci večkrat ustavili na ulici. Spraševali so nas različna osebna vprašanja: ‘Ali poznate njeno mamo?’, ‘Kje je rojena?’, ‘Ali boste šli v Gano?’ In podajali različne komentarje: ‘Kako je lepa!’, ‘Ali lahko potipam njene lase?’ (večkrat so jo božali po glavi brez našega dovoljenja), ‘Kako pa negujete lase?’, ‘Kako naredite frizuro?’, ‘Kakšna lepa čokoladka’, ‘Ali jo lahko fotografiram?’, ‘Zdaj ima pa res boljše življenje, kot bi ga imela v Gani?’, ‘Kakšna lepa črnka’ ...”

KAKO LAHKO Z NAMI DELITE SVOJO IZKUŠNJO?

Na spletni strani boste našli kratek vprašalnik, kjer lahko zapišete svoje pričevanje. To lahko seveda ostane anonimno.

V vprašalniku vas prosimo za opis svoje izkušnje z rasizmom ali diskriminacijo, kje se je zgodila, kdo je bil zraven ter ali so bile za povzročitelja_ico kakšne posledice. Posebej pomembno je, da

zapišete, kako ste se ob tem počutili in kakšne posledice je imela izkušnja za vas.

Delite svojo izkušnjo in prispevajte k spremembi. Prosimo, povabite k pričevanju še ostale.

